

Předmluva	7
---------------------	---

Úvodem	11
------------------	----

PRVNÍ ČÁST: UMĚNOVĚDA A MATERIALISTICKÁ DIALEKTIKA
(Jednota kontextu antropologického a historického)

1. kapitola. Materialistická dialektika v problematice průřezů časových

1. Diachronní průřez a jeho deformace	43
2. Synchronní průřez a jeho deformace	45
3. Otázka tzv. panstrukturalismu	46
4. Modelové vědy strukturalismu	48
5. Neslučitelnost historismu marxistického a křesťanského	50
6. Diachronně-synchronní kontinuum	51
7. Kontinuum v tvůrčím vývoji a metodě Karla Čapka	55
8. „Langue — parole“ a potíže transcendentalismu	60
9. „Langue — parole“ a strukturalistická literární věda	63
10. Signifiant a signifié	66
11. Konotace a denotace	71

2. kapitola: Materialistická dialektika v problematice průřezů významových

1. Proč lze vést uměleckým dílem různé významové průřezy	76
2. Různé významy termínů obsah a forma	77
3. Některé filozofické tradice v pojmech obsah a forma	79
4. Motivace zbylých použití termínů obsah a forma	82
5. Specifický charakter obsahu a formy	85
6. Vnitřní napětí ve vztahu obsahu a formy	88
7. Dialektika obsahu a formy	90

8. Formalistická dvojice „materiálu“ a „postupu“	93
9. Strukturalistická varianta „monismu“	98
10. Tři možnosti reagování na vztah obsahu a formy	102
11. Týmová koncepce významových vstupních prvků a sémantémů	105
12. Týmová koncepce tří vrstev uměleckého díla	114

3. kapitola: Materialistická dialektika v problematice zrodu umění a charakteru krásy

(K estetickým názorům K. Marxe, N. G. Černyševského a G. V. Plechanova)

1. Umění a praxe	126
2. Společenské smysly	127
3. Tvorba podle zákonů krásy	129
4. Dezinterpretace marxismu „zvenčí“ a „zevnitř“	131
5. Opomíjení náležité míry předmětu	132
6. Krása a její spotřebitel	135
7. Materialistická perspektiva ve vnímání předmětu	137
8. Umění jako nástroj	140
9. Umělecké osvojení skutečnosti	143
10. Otázky Černyševského a otázky Černyševskému	147
11. Jaký je vztah mezi krásou objektivní a krásou umění?	149
12. Co je krása?	151
13. Přínos a meze Plechanovovy dialektiky	157

DRUHÁ ČÁST: UMĚNOVĚDA A DIALEKTICKÉ INTERFERENCE

(*Jednota kontextu sociologického a gnoseologického*)

1. kapitola: Dialektické interference objektu a subjektu

(Plechanovův sociologismus a Leninova teorie odrazu)

1. Vertikála a horizontála marxismu-leninismu	163
2. Kořeny Plechanovovy vyjadřovací koncepce	165
3. Jednota sociologického a gnoseologického kontextu v Leninově pojetí Lva Tolstého	170
4. Srovnání Leninova a Plechanovova přístupu ke Lvovi Tolstému	174
5. Směřování genetické a směřování hodnotící	178
6. Problém hodnotící kritiky	182
7. Tendence a stranickost	186

2. kapitola: Dialektické interference předmětu umění a jeho odrazu	
1. Spor „předmětistů a „subjektivistů“	192
2. Obecně estetické pozadí někdejší kritiky Majakovského revolučních poém	202
3. Sociální interference a umělecké intervaly	208
4. Vztah obou dialektických rovin a emotivně hodnotové znaky	217
5. Významové dění uměleckého díla	225

3. kapitola: Dialektické interference „přesahu“ a „návratu“	
1. Neslučitelnost teorie odrazu s „estetickým“ naivním realismem	231
2. Strukturalistický pokus o „neodrazově obsahovou“ koncepci Tolstého románu	235
3. Lenin o směšování „přesahu“ a „reflexe“	240
4. „Přesahy“ a „návraty“ v dějinách lidského myšlení	245
5. „Přesahy“ a „návraty“ v dějinách umění	250

TŘETÍ ČÁST: UMĚNOVĚDA A MATERIALISTICKÉ HODNOTOSLOVÍ

(Jednota kontextu strukturního a axiologického)

1. Strukturalistické okleštění zřetele hodnotoslovného	263
2. Formalistický a strukturalistický relacionismus	267
3. Absolutizování „uměleckého“ v protikladu k „estetickému“	272
4. Konstituování umělecké hodnoty	275

PŘÍLOHY

Vyjadřovací a sdělovací systémy umění (Hypotézy)	281
Terminologický slovník	287
Bibliografie prací členů týmu	299
Jmenný rejstřík	302